

Сабр ҳақида келган ҳадислардан намуналар | Тазкия дарслари (278-дарс)

19:00 / 20 апрель 470

دَحْ أَمْ «إِلَّا قَمَّلَ سَوْهٌ لَعُولَلَا إِلَّصِبَنْ لَنَعُونَهُ لَلَّا يَضَرِّ رَسُومٍ يَبَأُونَعَوْهُ وَ، أَدَلَّ وَهَلَّ نُولَعْجَيَوَ، أَدَنُهَلَّ نُولَعْجَيَمُهَنَّنِإِ، إِلَّاعَتَهَلَّنِمُهَعْمَسَيَىَدَأَإِلَّاعَرَبْصَأَنَلَّجَيَشَلَّأَهَأَوَرَ .»مَهِيَفَأَعْيَوَ، مُهُقْزَرِيَكَلَذَعَمَنَلَّجَيَشَلَّأَهَأَوَرَ

Абу Мусо розияллоху анхудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоху алайхи васаллам:

«Ўзи эшитган озорга сабр қилишда Аллоҳ таолога тенг келадиган бирор зот йўқ. Улар У Зотга тенгдош қилурлар. Улар У Зотга бола қилурлар. Шундай бўлса ҳам, У Зот уларни ризқлантирур ва афв қилур», дедилар».

Икки шайх ривоят қилишган.

Ўзига озор берганларнинг қилмишларига сабр қилиш ва уларни афв қилиб юбориш Аллоҳ таолонинг сифатларидан бири экан.

ءَمْسَقَمَّلَسَوْهٌ لَعُولَلَا إِلَّصِبَنْ لَنَعُونَهُ لَلَّا يَضَرِّ رَسُومٍ يَبَأُونَعَوْهُ دِيرُأَمْ مَمْسَقَلَأَهَنِإِهَلَلَأَوَرَأَصَنْمَلُجَرَلَأَقَافُ، مَسْقَيَنَأَكَأَمْ ضَعَبَكَقَشَفُهُثَرَرَأَسَفَهُبَأَحَصَأَيَفَوَهُهُتَيَتَأَفَ، لَرِيَبَنَلَلَنَلُوَقَأَلَأَمَأَهُثُلُقَهَلَلَأَيَدُواً«إِلَّا قَمَّثُهُتَرَبَخَأَنْكَأَمَلَيَنَأَتَدَدَوَيَتَحَبَضَغَوَهُهُجَوَرَيَعَتَوَهُيَلَعَكَلَذَيَذْمَرَتَلَأَوَنَأَخَيَشَلَأَهَأَوَرَ .»رَبَصَفَكَلَذَنَمَرَثَكَأَبَرَسُومَ

Абдуллоҳ розияллоҳу анхудан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам аввал қилган тақсимларига ўхшаш бир тақсим қилдилар. Шунда ансорлардан бир киши:

«Аллоҳга қасамки, бу тақсимлашда Аллоҳнинг розилиги ирода қилинмади», деди.

Мен: «Аллоҳга қасамки, Набий соллаллоҳу алайҳи васалламга хабар бераман», дедим-да, у зотнинг ҳузурларига бордим. Ул зот саҳобалари билан эканлар. Мен ул зотга у айтган гап ҳақида сирли равишда хабар бердим. Бу у зотга оғир ботди. Юзлари ўзгариб, жахллари чиқиб кетди. Ҳатто мен: «Ул зотга хабар бермасам бўлар экан», деб ўйладим.

Сўнгра у зот:

«Аллоҳ Мусони раҳмат қилсин! У бундан ҳам кўпроқ озор еб, сабр қилган эди», дедилар».

Икки шайх ва Термизий ривоят қилишган.

Бу ривоятда номи зикр қилинмаган, Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламга қаттиқ озор берган одам Меътаб ибн Қушайр исмли мунофиқ эди.

Ушбу ҳадиси шарифнинг бошқа ривоятини ҳам ўрганиш жараёнида тўлиқроқ маълумот олсак, ажаб эмас.

يَفْ أَسْأَنْ هَلَلُ لُوسَرَ رَثَلِنْ يَنْ حُمْوَيَ نَأَكْ ۖمَلَ ۖلَأَقْ ۖنَعْهُلَلَا يَضَرَهَلَلَدَبَعْنَعْ ۖنَعْ
ۖطَعْأَوَ ۖكَلَذَلْثَمَةَنْيَيُعَ ۖيَطَعْأَوَ ۖلَبَإِلَنَمَةَئِامَسَبَأَحَنَبَعَرْقَلَا ۖيَطَعْأَفَةَمَسَقْلَا
ۖوَذَهَنْإِهَلَلَأَوَ ۖلُجَرَلَأَقَفَةَمَسَقْلَا ۖيَفِذَيَمَوَيْمُهَرَثَأَوَ ۖبَرَغَلِفَأَرْشَأَنَمَأَسَأَنَأَ
ۖلُوسَرَنَرَبْخَأَلَهَلَلَأَوَ ۖبُتْلُقَفَ ۖلَأَقَهَلَلَأَهَجَوَاهِيَفَدِيرَأَمَوَ ۖاهِيَفَلَدُعَأَمَمَسَقَلَ
ۖمُثَفَرَصَلَأَكَنَأَكَ ۖيَتَحُمَّهَجَوَرِيَعَتَفَ ۖلَأَقَلَأَقَأَمَبُهُتَرَبْخَأَفُهُتِيَتَأَفَ ۖلَأَقَهَلَلَأَ
ۖدَقَ ۖيَسُومُهَلَلَأَمَحَرَيِ ۖلَأَقَمُثَ ۖلَأَقَ ۖهُلُوسَرَوُهَلَلَلَدَعَيْمَلَنِإِلَدَعَيْنَمَفَ ۖلَأَقَ
ۖهَأَوَرَ ۖأَثِيَدَحَأَهَدَعَبَهَيَلِإِعَفَرَأَلَ ۖمَرَجَأَلَ ۖبُتْلُقَ ۖلَأَقَ ۖرَبَصَفَأَدَهَنَمَرَثَكَأَبَيْذُؤَ
ۖمَلْسُمَ.

Абдуллоҳ розияллоҳу анхудан ривоят қилинади:

«Хунайн куни Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам тақсимлашда баъзи одамларни устун қўйдилар. Ул зот Ақраъ ибн

**Ҳобисга юзта түя бердилар. Уяйнага ҳам шунча бердилар.
Арабларнинг ашрофларидан баъзиларига ҳам бердилар ва ўша
куни тақсимлашда уларни устун қўйдилар.**

Шунда бир киши:

**«Аллоҳга қасамки, бу тақсимлашда адолат қилинмади. Бунда
Аллоҳнинг розилиги ирода қилинмади», деди.**

**Бас, мен: «Аллоҳга қасамки, Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи
васалламга хабар бераман», дедим-да, у зотнинг ҳузурлариға
бориб, у айтган гап ҳақида хабар бердим.**

**Ул зотнинг юzlари ўзгариб, тери бўяладиган қизил қонга ўхшаб
кетди ва:**

**«Агар Аллоҳ ва Унинг Расули адолат қилмаса, ким адолат қилади?!
Аллоҳ Мусони раҳмат қилсин! У бундан ҳам кўпроқ озор кўриб, сабр
қилган эди», дедилар.**

Шунда мен: «Бундан кейин у зотга гап кўтариб келмайман», дедим».

Муслим ривоят қилган.

Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам қалбларини улфат қилиш лозим бўлган кишиларга ўлжадан кўп нарса берган эдилар. Уларнинг ичидаги ушбу ривоятда номлари зикр қилинган Ақраъ ибн Ҳобис, Уяйна ва бошқалар бор эди. Тақсимлашдаги ҳикматни англаб етмаган Меътаб ибн Қушайр номли мунофиқ бу ишда Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламни адолатсизликда айблашга бориб етди. Аммо ул зот ушбу тақсимлаш айни адолат эканини ва ҳалиги танқидчининг гапи озор эканини баён қилдилар. Ул зот ўзларига озор берган одамни жазолашга қодир бўлсалар ҳам сабр қилиб, уни афв этдилар.

«Руҳий тарбия» китобининг 2-жузи асосида тайёрланди

Ушбу китоб Ўзбекистон Республикаси Дин ишлари бўйича қўмитанинг 2021 йил 14 апрелдаги 03-07/2439-рақамли хulosаси асосида чоп этилган.